

E magatartásokat azonban lehet nemcsak az evangélium felől nézni. Nézzük a történelmi kereszténység felől is. Ez esetben nem szül megbotránkoztatást, ha tisztességes úton kiváltságok birtokába jutunk. Megbotránkozást csak az állam hatályban levő törvényeivel szembekerülés okoz, azaz a nem tisztességes úton történő gyarapodás. Megbotránkoztatást szül azonban mindaz, amiben az egyház mércéje magasabb, mint az állami törvényhozásé. Ilyet csak a szexuális életünk területén találunk. Az állami törvény engedélyezi a válást, az abortuszt, a születésszabályozás különféle módjait, a házasságon kívüli nemi életet.

032. "belső és külső megbotránkoztatások"

Mivel a Bokor tagjai egyúttal tagjai saját felekezetüknek is, ennek következtében tisztázandó, hogy a nemi élettel kapcsolatos egyházi elvárásokat evangéliumi elvárásoknak tekintjük-e.

A külső megbotránkozás jelenti a Bokron kívüliek megbotránkozást. Ez addig befolyásolhat s főleg határozhat meg minket, amíg evangéliumtalan magatartásunkon botránkoznak. Tisztázandók tehát:

- válás

Nincs megbocsáthatatlan bűn. Ha valakinek tönkrement a házassága, nem kívánhatunk életfogytiglani önmegtartóztatást tőle.

- abortusz

Nincs megbocsáthatatlan bűn.

- születésszabályozás

Megvitatandó, hogy mi következik itt és most a demográfiai robbanásból, és hogy milyen szabályozási gyakorlatok engedhetők meg.

- házasságon kívüli nemi élet.

Megvitatandó, hogy meddig tolható ki a házasságkötés időpontja.

Mindezen kérdések megvitatásában az istennektetés értékeinek egyértelmű meghatározásra van szükségünk. A kanti norma az emberi nemet tartja szem előtt, a hindu norma a legyeket, a teheneket az embert megillető bánásmódban akarja részesíteni. A szóban forgó értéknek az a magatartás tesz eleget, amely az emberi nem számára biztosítja a fennmaradást: a legyeket irtjuk, a teheneket fogyasztjuk, de az embert nem írhatjuk és nem táplálkozhatunk testükkel. A fajon belüli ölést gyilkosságnak minősítjük, akár békében, akár háborúban ölünk; akár embriót, akár kifejlett embert. A fajgyilkosság ellenkezésben áll a faj fennmaradásával. A születésszabályozásnak fajgyilkosság nélküli eszközeivel élhetünk csupán, ha a demográfiai robbanás a faj létét veszélyezteti. Az emberi faj nemisége nem pusztán egy élőlény nemisége, hanem sajátos jellegű: két személy teljes értékű találkozását igényli. Lelkiismerete biztosan jelez, amikor a nemi kapcsolat nem elégítheti ki ezt az igényt. Mivel az emberi igényeknek nem elhanyagolható része a nemi találkozás, ezért az Isten Országán belül biztosítandó ennek az igénynek a

kielégítése abban az életkorban, amelyben az igény meg nem engedett módon tör utat, ha nem kap kielégülési lehetőséget.

033. "magatartásaink milyen elvi alapokon kezelhetők"

Evangéliummal szembe kerülő magatartásainkat

- meg kell bánnunk

- a közösség színe előtt meg kell vallanunk,

- a közösségnek azokat meg kell bocsátania,

- a közösség megítélése szerinti feltételekhez kell kötni a közösségben megmaradást,

- ha nyilvánossá vált valamelyikünknek bűne, s azt a bűnös

nem bánja meg, nem vallja meg a közösség színe előtt, akkor

arról a bűnössel négy szemközt, hatszemközt, a közösség

színe előtt beszélünk kell.

034. "ne keveredjék össze egyéni bűneinkkel"

A bűn lehetősége adva van azzal, hogy Isten szabadnak teremtett bennünket. A bűn ennek következtében elkíséri életútján az emberi nemet minden jószándéka ellenére is. Amit megtehetünk:

- világos képet fejleszteni ki magunkban arról, hogy az istennektetsző és mi nem,

- élni a bűnbánattal és a bűnbocsánattal.

Ami elkerülendő:

- elbizonytalanítani a határokat istennektetés és bűn között. Példa: el kell-e adni mindenünket, le kell-e mondani mindenünkről? Ha ezek eldöntetlenek maradnak, megromlik közösségünk levegője: uniformizálni akaróknak, ill. az evangéliumot megtagadónak élnek meg minket nemcsak az utánunk jövő nemzedékek, hanem mi magunk is magunkat.

NAGYBÁN EDIT

CSALÁDUNK ÉS SZEREPEINK VÁLTOZÁSAI...

Isten változó szerepe életünk során, a közösség szerepe, közösségi szerepeink

- Gondoskodásra szoruló gyerekként lépünk a családba, és az új örömök mellett szüleink feladatai megsokasodnak, csökken feltöltődésre fordítható idejük.
- Kamaszként megváltoznak szerepeink, önállóso-dunk. Keressük önmagunkat, Istent. A szülők hitelessége megmérettetik, szerepük változik.
- Miként alakul alaphivatásunk és a család viszonya, kapcsolata, egyensúlya?
- A pályaválasztás, pénzkeresés megkezdése, lakóhelyváltás szerepeink újakra cserélésével jár. (A végleges leválás menekülés vagy röpítés?). A

szülők mivel bocsátják útnak gyerekeiket (lelki, anyagi útravaló)? Maradhat-e a családi fészek bajban biztos pont? Le tudjuk-e tenni szerepeinket, melyeket kinőttünk?

- Hogyan jutnak el az önállósodó fiatalok a döntésig, hogy összeházasodjanak Isten előtt elköteleződve, saját családot alapítva kölcsönösen bízva alkalmasságukban?
- A fészek kiürülésével van-e második virágkor? Tudunk-e bölcs szeretettel a közösség javára tenni, a parkolópályára tett céljainkkal kezdünk-e valamit?
- Idősebb korban az új család mellett kiegészítő szerep jut, sőt olykor segítségre szorulunk már magunk is. Mi ellensúlyozhatja a hanyatlást? (Készület)

Vázlattal a kezünkben indulunk el az élet rögzös útján, melyet szüleinktől kaptunk. A térkép itt-ott elhalványult, időközben néhány útból zsákutca lett, vagy szűk ösvény, mert benőtte a bozót, omlás, szakadék vagy taposóaknak miatt veszélyt jelző táblák kihelyezése vált szükségessé. Új, kikövezett utakkal is találkozhatunk útközben, de nem biztos, hogy a mi célunkhoz vezetnek. Frissíteniük kell családi (közösségi) térképünket. A cél változatlan, egy irányba nézünk, de az utat pontosítani kell. Iránytűre is szükségünk lesz és társakra az úton. Érdemes feljegyeznünk mások tapasztalatait, melyik út nem vezet sehová - hisz az okos tanul mások tévedéséből. Jobb felkészülni, s ha lehet, valami jót hozni ki az új kihívásokból is. Melyek ezek?

- Ingergazdag, rohanó élet kontra elcsendesedés, Istenre és egymásra figyelés.
- Szerepcsere a generációk közt, digitális forradalom. (Jóra használni, de hogyan?)
- A kapunyitási, életkezdesi halogatás, elbizonytalanodás a családalapítás és pályakezdes terén. Sokféle életmintát és lehetőséget látnak a fiatalok. Szorongás.
- Túlnépesedés (Jó emberekből nincs túlnépesedés. Mennyiség-minőség?)
- Munkahelyi kísértések, túlmunka, „kapuzárás” próbára teszik a házasságokat, istenkapcsolatot. Elváltak helyzete, szerepeik a családban, közösség szerepe.
- A karrier fölfelé ívelése, vagy a munkahely elvesztése. (Idő, pénz, igények)
- Letesszük-e otthon munkahelyi szerepeinket (főnök)? Távol tudjuk-e tartani az ott tapasztalt viselkedésmintákat (rivalizálás, önérvényesítés) családkunktól?
- Milyen szerepmintákat hoztunk otthonról, és melyek a korszellem által sugalmazott minták (pl. individualizmus)? A mai készülékek multifunkció-sak, s ez lassan mindkét nem felé szorongást keltő társadalmi elvárás. Az apa legyen anyaszerepben is jó, az anya is a munkahelyen férfiként álljon helyt. (Szükség szerinti rugalmas besegítés figyelembe véve egymás sajátosságait, adottságait.)

- Beteg- és idősgondozás intézményesítése (Személyes törődés összefogással)

Ki és mi az iránytű, tájékozódási pont életünkben? Sebezhetőek vagyunk, a család sérülékeny, de nem vagyunk teljesen védtelenek. Vannak sorstársaink, kapaszkodóink és segítőtársaink az úton. Közösségeink értékei megtartó erők.

HOLLAI KERESZTÉLY

BESZÉLGETÉS EGY BÖLCS RABBIVAL...

Egy júdeai házaspárnak, kik az Úr előtt tiszta, fedhetetlen életet éltek, i. u. 8 körül két fiúk született. A fiúk is a mózesi törvényeket hűségesen betartva növekedtek, érték el a felnőtt kort.

A kisebbik fiú minden kérdőjel nélkül, folytatta szülei életvitelét, tartva az ősök hitét, mesterséget tanult, majd megházasodott.

A nagyobbik fiú ács-mester lett, s a kollégákkal való társalgás közben, hallott egy galileai ács mesterről, aki igen kiművelt ember lehetett, mert Názáretben, ahol született, szombatoként az írások felolvasására, magyarázatára is jelentkezett – mint mondják.

Más alkalmakkor, nagyobb sokaság előtt is igen hatásosan fejtegette az Írásokat. Olyan tüzsel, amely szokatlan volt az emberek számára, olyan energia sugárzott belőle, hogy gyakran a betegek is, kik át tudták adni magukat az ő hatásának, s hittek benne, még meg is gyógyultak. Hamarosan csak rabbinak szólították.

Aki jobban megfigyelte a gondolatait, az azt tapasztalhatta, hogy bizonyos szempontból szigorúbb elveket vall a szokásosnál, például a házasság terén; mondják, hogy járt az esszénusok között is Qumránban.

Máskor meg egészen meglepő módon, nagyon is liberális elveket hangoztatott: „szombat van az emberért”, tehát az öncélú formákat akarta kilazítani, melyekről azt tartotta, hogy a Mennyei Atya számára ezek nem fontosak.

A nagyobbik fiúnak ezek az elbeszélések annyira felkeltették az érdeklődését, hogy egy alkalommal elgyalogolt Galileába, Kafarnaumba – mert ekkor már ott lakott a Rabbi –, és ő maga is meggyőződött a hallottak igazáról.

A 30-as években az egykor egységes zsidó világnézet már többfelé elágazott; ezt tudta a nagyobbik fiú is, de ilyen roppant erővel még nem találkozott. Lassanként egyre többet mértett a tanításából: az Örökkévalót nem lehet megsérteni, tehát nincs is szükség az Őt kiengeztelő áldozatokra, Ő maga a Szeretet. Egyetlen mérceje van: a mi másokhoz való viszonyunk; ha mi elengedjük mások kis adósságait, akkor Ő a legnagyobb adósságunkat is elengedi.

A legnehezebb tanítása az „ellenség-szeretete” volt.